

Hallitusohjelmaa toteuttava liikenne- ja viestintäministeriön tulossopimus**1. VALTIOKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET – HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANO**

Pääministeri Sipilän hallituksen ohjelmassa on viisi strategista tavoitetta, joilla on yhteensä 26 kärkihanketta. Ne muodostavat yhdessä rakenteellisten uudistusten, ns. reformien kanssa hallituksen muutosohjelman. Hallitus tähtää muutokseen ja uudistumiseen viidellä painopistealueella, jotka ovat työllisyys- ja kilpailukyky, osaaminen ja koulutus, hyvinvointi ja terveys, biotalous ja puhtaat ratkaisut sekä digitalisaatio, kokeilut ja normien purku. Reformeihin kuuluvat eläkeuudistus, sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus, kuntien kustannusten karsiminen tehtäviä ja velvoitteita vähentämällä, Tulevaisuuden kunta sekä alue- ja keskushallinnon uudistukset.

Hallitus on 29.5.2015 julkaissut toimintasuunnitelman, joka sisältää tarkemmat toimenpiteet kärkihankkeiden toteuttamiseksi.

Hallitusohjelman strategisista tavoitteista liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan toimintaan vaikuttavat erityisesti seuraavat:

- Julkinen päätöksenteko on innovatiivisesti mahdollistanut ja luonut Suomeen suotuisan toimintaympäristön digitaalisille palveluille ja teollisen internetin sovelluksille ja uusille liiketoimintamalleille.
- Kansalaisten arkea, yritystoimintaa, maataloutta, investointeja, rakentamista, tervettä kilpailua ja vapaaehtoistoimintaa on helpotettu merkittävästi turhaa sääntelyä purkamalla, hallinnollista taakkaa keventämällä ja lupaprosesseja sujuvoittamalla.
- Määrätietoisella johtamismallilla on kehitetty käyttäjälähtöiset, tuottavuutta ja tuloksellisuutta nostavat yhden luukun digitaaliset julkiset palvelut.
- Johtamista ja toimeenpanoa on rohkeasti uudistettu vahvistamalla tietoon perustuvaa päätöksentekoa ja avoimuutta sekä hyödyntämällä kokeiluja ja kansalaisten osallisuutta tukevia toimintatapoja.

2. HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANON JA TAVOITTEIDEN LÄHTÖKOHDAT

Hallitusohjelman toimeenpanoa ja hallinnonalan tavoitteiden asettamista ohjaavat seuraavat hallitusohjelman mukaiset lähtökohdat:

- Vahvistetaan kilpailukykyä elinkeinoelämän ja yrittäjyyden edellytyksiä parantamalla.
- Luodaan edellytyksiä digitaalisen liiketoiminnan kasvuympäristölle.

- Kevennetään sääntelyä ja hallinnollista taakkaa.
- Edistetään innovatiivisia kokeiluja ja hankintoja.
- Parannetaan hallinnonalalla tarvittavaa osaamista, johtamista ja toimeenpanoa.

3. YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET HALLINNONALALLA

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan konsernistrategia 2016–2020 on hyväksytty 14.1.2016. Strategia toteuttaa pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelmaa ja perustuu ministeriön keväällä 2014 julkaisemaan tulevaisuuskatsaukseen. Konsernistrategiassa hallinnonalan toiminnalle asetetaan strategiset hallituskauden yli ulottuvat yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet ja määritellään näitä toteuttavat painopiste-alueet.

a. Liikenne ja viestintä palveluna

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite:

Innovatiiviset viestintä- ja liikennepalvelut ylläpitävät hyvinvointia ja luovat kestävästä kasvusta sekä kansallista kilpailuetua.

Tavoitteen painopisteet

- Liikenteen ja viestinnän palvelumarkkinat ja palvelut
- Liikenteen energiareformi
- Elinvoimainen media-ala

b. Digitaalinen tieto hyvinvoinnin ja kasvun lähteenä

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite:

Tiedon hyödyntämisestä syntyy uutta liiketoimintaa sekä käyttäjälähtöisiä ja luotettavia palveluita.

Tavoitteen painopisteet

- Tiedon hyödyntäminen ja liiketoimintamahdollisuudet
- Luottamus digitaalisiin palveluihin

c. Infrastrukturi kasvun alustana

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite:

Liikenne- ja viestintäverkot muodostavat edellytykset yhteiskunnan kehittymiselle ja uudistumiselle.

Tavoitteen painopisteet

- Liikenne- ja viestintäverkot
- Liikennejärjestelmän rahoitus ja taloudellinen ohjaus

4. VIRASTON TEHTÄVÄ JA PAINOPISTEET

a. Toiminta-ajatus ja visio

Liikenne- ja viestintäministeriö edistää väestön hyvinvointia ja elinkeinoelämän kilpailukykyä. Huolehdimme toimivista, turvallisista ja edullisista yhteyksistä.

Liikenne- ja viestintäministeriön visio on ” Hyvinvointia ja kilpailukykyä hyvillä yhteyksillä.”

b. Ministeriön rooli yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamisessa

Ministeriön rooli yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamisessa määritellään yhteiskunnallisten tavoitteiden sekä hallinnonalan yhteisten painopisteiden kautta seuraavasti. Lisäksi jokaisen painopisteen osalta ministeriön johdolla tehdään systemaattista strategista vaikuttamista kansallisella, kansainvälisellä ja EU-tasolla.

Liikenteen ja viestinnän palvelut ja palvelumarkkinat

Liikenne- ja viestintäministeriö

- johtaa hallinnonalan toimintaa siten, että koko hallinnonala toimii proaktiivisesti toimintatapojaan uudistaen
- varmistaa, että säädösympäristö tukee innovatiivisia ja markkinaehtoisia palvelukonsepteja, markkinoiden toimivuutta ja toimialan uudistumista ja että palvelujen perustasosta huolehditaan
- mahdollistaa kokeilut ja uudet, erityisesti digitaaliset toimintamallit.

Liikenteen energiareformi

Liikenne- ja viestintäministeriö vastaa EU:n jakeluinfradirektiivin toimeenpanosta Suomessa

- laatimalla kansallisen toimintakehyksen liikenteen vaihtoehtoisten polttoaineiden markkinoiden kehittämiseksi ja asiaan liittyvän infrastruktuurin käyttöönottamiseksi seuraamalla ja varmistamalla toimenpiteiden toteutumista.

Elinvoimainen media-ala

Liikenne- ja viestintäministeriö varmistaa, että säädösympäristö (erit. tietoyhteiskuntakaari, YLE:n julkinen palvelu) tukee innovatiivista ja monipuolista sisältötarjontaa, uuden yritystoiminnan kehittymistä, markkinoiden toimivuutta ja toimialan uudistumista.

Tiedon hyödyntäminen ja liiketoimintamahdollisuudet

Liikenne- ja viestintäministeriö

- johtaa hallinnonalan toimintaa siten, että koko hallinnonala toimii proaktiivisesti toimintatapojaan uudistaen ja kokeiluja hyödyntäen ja varmis-

taa, että tietoa pystytään hyödyntämään laajasti koko yhteiskunnassa ja hallinnonalan omassa toiminnassa

- varmistaa omalta osaltaan, että säädösympäristö tukee datan (erit. omadata, anonymisointi) hyödyntämiseen ja jakamiseen perustuvaa liiketoimintaa.

Luottamus digitaalisiin palveluihin

Liikenne- ja viestintäministeriö tehtävänä on

- johtaa hallinnonalan toimintaa siten, että koko hallinnonala toimii proaktiivisesti toimintatapojaan uudistaen ja kokeilukulttuuria hyödyntäen.
- varmistaa, että säädösympäristö turvaa mahdollisuuden harjoittaa Suomessa liiketoimintaa, jossa digitaalisuutta hyödynnetään turvallisesti palvelujen toteuttamiseksi, ja tukee luottamusverkostoihin perustuvan, turvallisuutta parantavan mallin laajamittaista käyttöä.

Liikenne- ja viestintäverkot

Liikenne- ja viestintäministeriö

- johtaa hallinnonalan toimintaa siten, että koko hallinnonala toimii proaktiivisesti toimintatapojaan uudistaen.
- vastaa liikenne- ja viestintäverkkoihin liittyvän kansallisen lainsäädännön valmistelusta ja taajuuspolitiikasta
- vastaa liikenne- ja viestintäverkkojen palvelutasosta.

Liikennejärjestelmän rahoitus ja taloudellinen ohjaus

Liikenne- ja viestintäministeriö selvittää osaltaan liikenteen hinnoittelun uudistusmahdollisuuksia sekä vaikuttaa siihen, että liikenteen hinnoittelu otettaisiin vahvemmin osaksi liikennepolitiikan keinovalikoimaa. Ministeriö selvittää mahdollisuuksia rahoittaa infrastruktuuria uusilla, innovatiivisilla tavoilla, jotka ovat linjassa EU:n tavoitteiden kanssa.

5. TULOSTAVOITTEET 2017–2019

Toiminnalliset tulostavoitteet	
1. Liikenteen ja viestinnän palvelut ja palvelumarkkinat	
	Henkilö-, tavara- ja postikuljetusten toimiville markkinoille on luotu edellytykset poistamalla markkinoille tulon esteitä ja mahdollistamalla fyysisen liikkumisen ja digitaaliset ratkaisut yhdistävien ovelta ovelle palveluiden syntyminen.
	Käyttäjien tarpeisiin vastaavien liikenteen ja viestinnän palveluiden saatavuus on varmistettu ja yleispalvelu sekä palveluvelvoitteet on sopeutettu muuttuvaan toimintaympäristöön.
2. Liikenteen energiareformi	
	Uuden teknologian hyödyntämistä, biotaloutta, puhtaita ratkaisuja ja liikenteen energiatehokkuutta on edistetty.
3. Elinvoimainen media-ala	
	Edellytykset media-alan uudistumiselle on luotu.
4. Tiedon hyödyntäminen ja liiketoimintamahdollisuudet	
	Digitalisaatiota, automatisaatiota sekä suuria tietoaaineistoja laajasti hyödyntävien uusien liikkumisen palvelujen ja uuden liiketoiminnan synty on mahdollistettu.
5. Luottamus digitaalisiin palveluihin	
	Liikenteen ja viestinnän palvelumuodot sekä liiketoimintamallit ovat kehittyneet. Käyttäjien turvallisuuden kohdistuvat riskit ovat hallittavissa.
6. Liikenne- ja viestintäverkot	
	Suomi on 5 G-kärkimaa maailmassa.
	Liikenne- ja viestintäyhteyksien saatavuus ja toimintavarmuus on turvattu.
7. Liikennejärjestelmän rahoitus ja taloudellinen ohjaus	
	Edellytykset liikenteen infrastruktuurin ja ylläpidon kestäväälle rahoitukselle on luotu.

Liitteessä 1a on esitetty em. toiminnallisia tulostavoitteita koskevat hallituskauden mittarit ja tavoitetasot.

6. VOIMAVARAT JA UUDISTUMISKYKY

6.1 Toimintatavat

Ministeriö toiminnallisten tulostavoitteiden lisäksi ministeriölle asetetaan toimintatapoja koskevia tavoitteita ja lähtökohtia, jotka liittyvät konserniyhdenäisyyden edistämiseen.

Johtaminen on avointa sekä johtamisosaamista ja potentiaalia kehitetään systemaattisesti. Hallinnonalalla otetaan käyttöön yhtenäiset johtamismallit ja selkeät johtamisprosessit. Johtajuudessa korostuu muutosjohtajuuskyvykkyys virastorakenteen uudistumisessa. Johtamisen kehittämisen painopisteenä on erityisesti tietojohtaminen ja verkostojen johtaminen. Erilaisten

osaajien kohtaamiselle ja luovalle ongelmanratkaisulle luodaan vapaamuotoisia foorumeita ja mahdollisuuksia. Lähiesimiestyössä kannustetaan erityisesti valmentavaan johtajuuteen.

Toimintatapojen kehittämistä hallinnonalalla ohjaavat lisäksi seuraavat lähökohdat:

- Konserniyhtenäisyyden varmistamiseksi virastojen roolit hallinnonalan strategisten tavoitteiden toteuttamisessa selkeytyvät.
- EU ja kv-vaikuttaminen sekä kansallinen sidosryhmäyhteistyö on tuloksellista, suunnitelmallista ja hallinnonalan politiikkaprioriteettien mukaista. Ministeriö johtaa hallinnonalan EU- ja kv-vaikuttamistyötä ja laatii omalta osaltaan EU- ja kv-vaikuttamissuunnitelman vuoden 2018 aikana. Vaikuttamista ja sidosryhmäyhteistyötä kehitetään yhteistyössä koko hallinnonalalla.
- Konsernin sisäinen tiedonkulku on toimivaa ja ulkoinen viestintä on johdonmukaista ja yhtenäistä.
- Sääntelyä sujuvoitetaan ja hallinnollista taakkaa kevennetään hallitusohjelman mukaisesti.
- Kokeilut kytketään hallinnonalan strategiaan tavoitteisiin ja ne ovat osa toimintaa ja kehittämistä.
- Ministeriö ottaa huomioon innovatiiviset näkökohdat hankintojen suunnittelussa.

LVM:N VOIMAVARAT JA UUDISTUMISKYKY	
1. Konserniyhtenäisyys on varmistettu; virastojen sekä toimialan yhtiöiden roolit ja tavoitteet ovat selkeät.	
	LVM:n hallinnonalan virastouudistuksen ja liikenteen ohjauksen yhtiöittämisen etenemisen/koordinointi.
	VM-Baro: Johtamisen keskiarvo.
2. Hallinnonalan strategiset osaamisalueet ja -tarpeet on tunnistettu ja ministeriön osaamisen kehittämissuunnitelma laadittu ja osaamista kehitetty strategisilla alueilla.	
	Yhteiset strategiset osaamisalueet on määritelty ja konkreettiset toimenpiteet niiden kehittämiseksi on toteutuksessa.
	VM-Baro: Innovointikyvykkyyksindeksin keskiarvo.
3. Lainsäädäntötyö on edennyt monivuotisen suunnitelman mukaan.	
	Poimitaan lainsäädäntösuunnitelmasta oleelliset, norminpurkuun liittyvät. Seurataan hankkeena suhteessa suunnitelmaan.
4. Ministeriön viestintä ja sidosryhmätoiminta on avointa, suunnitelmallista ja vaikuttavaa.	
	Sidosryhmätutkimuksen tulos.
5. Kokonaistuottavuus on parantunut 2 % suhteessa edelliseen vuoteen.	
6. Työn tuottavuus on parantunut 1 % suhteessa edelliseen vuoteen.	
	Tuottavuuslaskennan suoritesabluunaa edelleen kehitetään.

Liitteessä 1b on esitetty em. voimavaroja ja uudistumiskykyä koskeva mittari- ja tavoitetasokokonaisuus.

6.2 Rahoitus

Tavoitteet asetettu ja rahoitus on kohdistettu siten, että tulostavoitteet on mahdollista saavuttaa julkisen talouden suunnitelman mukaisella rahoitus-tasolla.

1 000 euroa	2017	2018	2019
Bruttomenot	15 192	14 197	13 958
Bruttotulot	10	10	10
Nettomääräraha	15 182	14 187	13 948

TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Ministeriön tulossopimus on laadittu vuosille 2017–2019 ja sitä tarkistetaan vuosittain toimintaympäristön muutoksia vastaavaksi.

Liikenne- ja viestintäministeriön kansliapäällikön ja osastopäälliköiden tu-losneuvotteluissa käsitellään tulossopimuksen toteutumista ja ennustetta tulostavoitteiden saavuttamisesta. Ministeriön toiminnasta koostetaan osa-vuosiraportti vuosikellon aikataulun mukaisesti. Ministeriö raportoi toimin-nallisesta tuloksellisuudestaan toimintakertomuksessa, joka on osa tilin-päätöstä.

Anne Berner
Liikenne- ja viestintäministeri

Harri Pursiainen
Kansliapäällikkö

Liite

LVM:n tulostavoitteet ja mittarit vuosille 2017–2019